

Izhaja vsak de-
lavnik popoldne

NOVIČAS

Izdavatelj: Dr. J. J. ...
Kopirar: ...
Tisk: ...

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 240—
za pol leta K 120—

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 60—
za en mesec K 20—

V upravi stane mesečno K 18.—

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Posamezna številka stane K 1.40

† Škof dr. Mihael
Napotnik.V torek 28. marca ob pol dveh popoldne
je umrl v Mariboru škof dr. Mihael Na-
potnik.Pokojni škof je bil rojen dne 20 sept.
1850. v Tepanju pri Konjicah, gimnazijo pa
je dovršil v Celju z odličnim uspehom. Po
maturi je vstopil v mariborsko semenišče.
V mašnika je bil posvečen 25. julija 1875.
Doktorat iz bogoslovja je napravil na du-
najski univerzi. Po kratkem službovanju
na deželi se je kasneje udeleževal kot pro-
fesor v mariborski bogoslovnici in na du-
najskega Avgustineja. Leta 1878. se je ude-
ležil kot vojni kurat okupacije Bosne in
Hercegovine. Za škofa je bil imenovan
27. sept. 1889.Pokojni je bil tiha, skromna in de-
lovna narava. Že v mladih letih je spisal
več poljudno-znanstvenih razprav, kasneje
pa se je pečal intenzivno s cerkveno-prav-
nimi in cerkveno-političnimi vprašanji. Vse
svoje sile pa je posvetil podrobno cerkveno-
organizatoričnemu delu. V tem oziru so
znani njegovi globoki in stvarni pastirski
listi. V Mariboru, kjer so za njegovega ško-
lovanja divjali najhujši narodnostni boji
med Slovence in Nemci, je imel pokojni
silno težavno stališče. Le njegovi hladno
preračunjeni taktiki se je zahvaliti, da je
ohranila lavantinska škofija vladiko slo-
venske narodnosti, kar je pomenilo ob pre-
vratu važen političen plus. Za njegovo
zvesto zadržanje v Jugoslaviji je bil še
29. jan. t. l. odlikovan z redom sv. Save
I. razreda. Svojo škofijo je vodil 32 let.Pogreb pokojnega škofa se bo vršil v
ponedeljek, dne 3. aprila. Zjutraj ob pol 8.
uri bodo blagoslovili truplo v škofijski pa-
lačici, nakar je bodo prenesli v stolno cer-
kev, kjer se bo pel mrtvaški oficij. Ob pol
10. uri bo slovesen rekvijem in cerkveni
govor. Nato se bo vršil slovesen sprevod v
baziliko Matere Milosti, kjer bo visoki po-
kojnik pokopan pod velikim oltarjem.Pred konferenco v
Genovi.JUGOSLOVANSKA DELEGACIJA ZA
GENOVO.Belgrad, 28. marca. (Izv.) Jugoslo-
vanska delegacija za genovsko obnovitveno
konferenco je sestavljena sledeče: Pred-
sednik Pašić; od ministrov so v delegaciji:
dr. Ninčić, Kumanudi in Krstelj. Finančno-
ekonomski ekspert je m. n. r. dr. Velizar
Janković. Delegaciji je pridružena komisija
strokovnjakov in sicer: dr. Todorović, načel-
nik zun. min., dr. Radosavljević, načel-
nik trg. min., sekretar dr. Miletić, Stojan-
džinović, ravnatelj Anglo-banke, dr. JankoHacin (edini Slovenec), dr. Stražnicki, pro-
fesor zag. univerze in zastopnik železni-
škega ministrstva Evgen de Rocco.Zagreb, 28. marca. (Izv.) Spricho ob-
jave delegatov za obnovitveno konferenco
v Genovi ugotavljajo blokaški politični
krogi, da je belgrajska vlada s tem odklo-
nila tozadevno noto Hrvatskega bloka in
izključila hrvaški narod od genovske kon-ference. Prva posledica tega preziranja hr-
vatskega naroda je, da belgrajska vlada v
Genovi ne sme zastopati Hrvatov. Druga
pa je, da bo šel Hrvatski blok sedaj svoja
lastna pota, ki so mu na razpolago, ker je
Belgrad dokazal s tem aktom prezira kon-
kretovljavno, da mu ni za sporazum med
jugoslovanskimi narodi, marveč za nasilno
hegemonijo.

Seja parlamenta.

Zunanji minister ne ve.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Mesto ob
štirih se je današnja seja parlamenta za-
čela šele ob šestih. Pred sejo se je namreč
sestal ministrski svet, ki je razpravljal o
moratoriju. Ker so se radikali izjavili proti
moratoriju v celoti, demokratska mnenja
pa so cepljena, se je sklenilo, vrniti za-
konski načrt fin. odboru, kar pomenja pa-
dec moratorija. — V zbornici je bilo mno-
go tujecev, ki z napetostjo pričakujejo, kaj
bo z moratorijem, ki je na dnevnem redu.
— Po rešitvi formalnosti odgovarja zuna-
jni minister dr. Ninčić na tozadevno inter-
pelacijo, da je Reka res najela posojilo v
Italiji, česar pa Jugoslavija ne prizna, ker
Reka še nima svoje ustave in more sklepa-
ti mednarodne pogodbe le s privoljenjem
naše države. Na interpelacijo zemljoradni-
kov o genovski konferenci odgovarja dr.
Ninčić, da mu ni znano, da bo v Genovi
stavljen predlog, da se Jugoslavija razo-
roži. Ako bi se to zares zgodilo, se bo na-
ša država temu predlogu uprla, ker bi bil
z razorožitvijo Jugoslavije ogrožen mir Ev-
rope. Kar se pa tiče odnošajev do Rusijesmo v gospodarskem oziru skeptični, ker
sta Rusija in Jugoslavija agrarni državi, v
političnih vprašanjih pa bomo prej ko slej
nastopali enotno in sporazumno z zavezni-
ki. — Vojni minister odgovarja nato na
vprašanje dr. Šimraka in tovarišev o opro-
stitvi novincev — vzdrževalcev svojih
rodbin. Dr. Šimrak nastopa za človekoljub-
no postopanje in za razširjenje tozadevnih
določil. — Nato pride skupščina na dnevni
red: Debata o moratoriju. Pravosodni mi-
nister predlaga, naj se v smislu sklepa
min. sveta vrne zakonski načrt fin. odboru.
Večina pri glasovanju predlog pravosod-
nega ministra sprejme. — Zbornica pre-
ide na drugo točko dnevnega reda: Konce-
pcija za ribolov na Ohridskem jezeru. K
predmetu podajo zastopniki vseh strank
svoja mnenja. Zemljoradniki se izrečejo za
predlog, radikali proti. Pri glasovanju je
bilo oddanih 126 glasov za, 44 pa proti. —
Na jutrišnji seji se bo razpravljalo o ob-
tožbi bivšega vojnega ministra, generala
Žečeviča.

Muslimani izstopili iz vlade.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Radi globo-
kega razkola, ki je nastal v muslimanskem
klubu ob priliki glasovanja o oblastnih in
sreznih samoupravah, sta podala danes
muslimanska ministra ministrskemu pred-
sedniku Nikoli Pašiću svojo ostavko. Spor
med obema strujama v muslimanskem
klubu je tako ostrega značaja, da se na-
merava prva kot druga struja obrniti z
apelom na volivce. Razvoj spora zasleduje-jo belgrajski politični krogi z veliko na-
petostjo.Belgrad, 28. marca. (Izv.) Situacija v
Jugoslovanskem muslimanskem klubu je
ostala nespremenjena. O izstopu dr. Spahe
in njegovih pristašev iz kluba ni govora,
ker se dr. Spaho sklicuje, da ima v klubu
večino. Njegova struja šteje 11, dočim dr.
Karamehmedovičeva samo 10 članov, ostali
so indiferentni.

Križa vladnih strank.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Vladna kri-
za še vedno ni rešena in so spori o posa-
meznih zakonih vedno ostrejši. Vlada za-
vlačuje krizo s tem, da glasovanje v spor-
nih zakonih odlaga od dneva do dneva. Ta-
ko so odlagali glasovanje o zakonu za od-
goditev plačil v inozemstvu, ker so proti
njemu nastopili vsi radikali in tudi precejdemokratov. Na eni zadnjih sej demokrat-
skega kluba je dr. Kumanudi radi tega stav-
il svoj portfelj na razpolago. Demokratski
klub je sinoči ponovno razpravljalo o zade-
vi in je po daljši debati izrekel ministru
dr. Kumanudiju zaupnico, vsled česar je on
svojo demisijo umaknil.

Bela roka na umiku?

Belgrad, 28. marca. (Izv.) V parlamen-
tarnih krogih se je zadnje čase živahno ši-
rila govorica, da namerava vojni ministergeneral Vasić odstopiti. Nekateri krogi so
to namero vojnega ministra spravljali v
zvezo z odstopom generala Okanovića, vo-
dje bele roke.

Tunel.

11

Roman. Spisal Bernhard Kellermann. — Poslovenil Peter
Mlakar.Nekaj minut pred devlo se je prikazal Allan sam
na vrhu, da se prepriča, ali so se njegove odredbe
natanko upoštevale. Kakor bi trenil, je zapazil vliho-
pljeni brezžični telefonski aparat v vejah neke lovo-
rike in čez četrt ure ga je spet prejel nazaj zvitež v
sobi 3512 kot krasno zavil in zapечат en ekspresen
paket — in ni bil presenečen, kajli v svojem slušalu je
bil razločno slišal, kako je neki glas nekam nevoljno
dejal:

»Spravite to reč vkrat!»

Od develih naprej je začelo dvigalo svoj posel.

Povabljeni so se kapljali poleč se in sopihajoč iz
hočelskega velikana, ki je vkljub vsem hladnicam
žarej od vročine. Prihajali so iz pekla v vice. Vsakega,
ki je izstopil iz dvigala, je la sleber žgoče vročine
vrgel nazaj. Nato pa je vsak v vsak v trenufku sjelel sukno
in ni navzočih dam nič prej vlijudno prosil za dovo-
ljenje. Ti dami sta bili Maud — vesela, cvetoča v
snežnobeli obleki — in Mrs. Brown, stara, majhna,
ubožno oblečena gospa z rumenim licem in nezaupli-
vim pogledom naglušnih skopulj: najbogatejša žena v
Državah in slovita oderulja.Povabljeni so se med seboj brez izjeme poznali.
Seznani so se bili na različnih bojiščih, in bili so
dolgotrajne bilke z ramo ob rami ali pa med seboj.
Med seboj se niso bogvekako spoštovali, toda cenili
so se vendarle. Bili so že skoraj vsi osiveli ali belih
las, mirni, častljivi, ustaljeni in modri kakor jesen;večina je imela dobrodušne, prijazne, da, otroške oči.
Slali so v skupinah, kramljali in se šalili ali pa hodili
po dva in dva gor in dol ter si pričepelavali. Samotarji
in molčičneži so že tiho sedeli v nastojajih ter gle-
dali hladno, zamišljeno in nekoliko čemernega obraza
na perzijsko preprogo, ki je bila razproštrta po tleh.
Tupašam so potegnili uro ter se ozrli na dvigalo: še
vedno so prihajali zapozneli gostje.Spodaj pa je vrel New-York in zdelo se je, da to
vrvenje podvaja vročino. New-York se je polil kakor
rokoborec po borenju, sopihal je kakor lokomoliva, ki
ima že svojih tristo milj za seboj ter si oddihuje na
kolodvoru. Avtomobili, ki so se pilepljali v raz-
mehčani asfalt, so brneli in ropotali v broadwayski
sofeski, drug drugega poliskajoči vlaki električnih voz
so tolkli na svoje zvonce; nekje prav daleč je tiral
učesa visoki glas zvonca: gasilni vlak, ki je drvel po
cesli. V zraku je brnel odmev velikih zvonov, pomešan
z daljnimi krikli, kakor da nekje daleč moré ljudi na
kupe.Okoli in okoli so gorele v temnomodri, vroči noči
luči, o katerih se na prvi hip ni moglo reči, ali stoji
na zemlji ali na nebu. Z vrta na strehi se je videl
odsek dvajsetkilometrské broadwayske sofeste, ki
cepi New York v dva dela; razbeljen, zijajoč plavž,
v katerem se ližejo barvasti plameni in na čigar dnu
se vrste mikroskopični delci žlindre: živi ljudje. Stran-
ska cesta v neposredni bližini je jemala vid, kakor
vletolek razbeljenega svinca. Iz bolj oddaljenih prečnih
cest so se dvigale svetlosrebrnaste meglice. Posamezni
nebohičniki so se dvigali beli kot pošasti v svitu bliž-
njega trga. Toda tam je slala spet skupina tesno drugob drugem slisnjenih stolpnjakov, temnih, molčecih ka-
kor velikanski nagrobniki, ki so štrleli iznad vase po-
greznjenih prilikavih, neznatnih dvajst do petnajst
nadsiropnih bajl. Na nebu v daljavi ducaat nadsiropij
medlo odsevajočih šip, ne da bi se moglo videti naj-
manjše znamenje o kakšni hiši. Tu in tam štirideset
nadsiropni stolpi, na katerih so plameli medli ognji:
srečni vrlovi hotelov Regis, Metropolitain, Waldorf
Astoria, Republic. Okoli na obzorju so žarela motna,
ognjena jezera: Hoboken, Jersey City, Brooklyn, Ost-
New York. V vrzeli med dvema temnima nebohičnikoma
je vsako minuto zabliškal dvožaren svetloben pas, ka-
kor električni iskri, ki sikača preko zidov: zračna že-
leznica šeste Avenueje. Okoli hotela je blesketala v
noči umelna razsvetljava. Neprestano so lili svetlobni
curki barvaste snope žarkov s tal proti nebu. Blisk je
oplazil stolpnjak od tal do vrha ter zažgal velikanski
čevelj v visok plamen. Hiša se je ovila v morje pla-
menov in v zubljen se je prikazal rdeč bik: Bull Durham
— tobak za kajenje. Rakele so sikale pod nebo, raz-
letavale se ter stresale vabljive besede. Violetno solnce
je krožilo kakor blazno visoko v zraku ter bljuvalo
ogjen na Manhattan, blede svetlobni stožci žarometov
so otipavali obzorje ter osvetljevali z apnom pobeljeno
morje hiš. Visoko na nebesnem svodu so pa brlele
nad bleščočim se New Yorkom blede, nezatne mri-
have, zabrisane zvezde in medli mesec.Od Batteryje sem je pripul med mehkim propeler-
jevim brenčanjem reklamni zrakoplov: dvoje velikih
oči kakor sova. Na trebuhu sove so se zapored vršile
besede: Zdravje! — Uspeh! — Sugestija! — Bogastvo!
— Pinesstreet 14!

Pred štirimi meseci sem prosil pri vladah za 5 milijonov liver — pa so odbile! Izbubili smo štiri mesece in vsaki mesec jemlje skoro dvem milijonom življenje. Te žrtve bi bile lahko rešene do zadnje, če bi vlade poslušale naš glas ter dale potrebno svoto.

Nazadnje sem bil med gladno dečo v Povolžju (kraji ob Volgi). Zdi se mi, da še danes vidim te otroške velike in žalostne oči, uprte v me. V njih imenu, v imenu človečanstva in ljubezni do bližnjega apeliram na bližnje, na ves svet, da pomaga, dokler še ni prepozno!

Te besede povedo dovolj! Ljudje s človeškimi srci bodo pomagali sami, če vlade odrekajo svojo pomoč milijonom umirajočih. In če se tudi naša vlada napram bratskemu ljudstvu ne zgane, naj to stori slovensko ljudstvo samo, kakor se samo organizira v pomoč hrvatsko in srbsko ljudstvo. V prvi vrsti pa je to dolžnost vseh krščanskih ljudi in njihovih organizacij. Po naših cerkvah se je že pobiralo za stradaljoče in lakote umirajoče! Sedaj naj vse krščanske organizacije iznova s podvojeno silo gredo na delo!

Današnja predborza.

Zürich, 29. marca. (Izv.) Na današnji predborzi notirajo: Budimpešta 0.57, Berlin 1.55, Italija 26.10, London 22.51, Newyork 515, Pariz 46.50, Praga 9.30, Dunaj 0.0675, Zagreb 1.55, Varšava 0.13, Holandsko 196.16, n. a. krona 0.07.

Mariborske novice.

Protestni shod nižjih državnih uslužbencev v Mariboru proti odredbi vlade, da se onim slugam, ki od svoje imovine plačujejo več kot 5 Din davka, odtegnejo družinske doklade, in proti nesocialni razpredelitvi osebnih dokladov nižjim uslužbenecem se vrši v četrtek 30. t. m. ob 7. uri zvečer v prostorih gostilne Orovič, Vetrinjska ul. 24. Dolžnost vsakega nižjega državnega uslužbenca je, da se protestnega shoda zanesljivo udeleži. — Sklicatelj.

Krekeva posojilnica v Mariboru uraduje razen sobote popoldne od 3.—5. in vsako nedeljo od 9.—11. dopoldne, na splošno željo do preklica tudi vsako nedeljo od 4.—5. ure popoldne. Posojilniški prostori se nahajajo v Frančiškanski ulici 2.

Končana je stavka krojaških pomočnikov z ozirom na to, da so mojstri privolili 40 odstotno zvišanje mezd.

Seja obč. sveta. V petek 31. marca ob 19. uri se v mestni posvetovalnici nadaljuje II. redna seja občinskega sveta.

Zastopnik mestnega prebivalstva je demokratski obč. svetnik dr. Serbec. Namesto da bi zastopal interese mestne občine in njenega prebivalstva, pa zastopa velekapitalistično falsko elektrarno, v katere imenu je odpovedal pogodbo mestni občini. Ja kadar gre za denar, takrat pač demokratski ljudski zastopniki preradi pozabijo na svoje obljube, katerih so polni pred vsakimi volitvami.

Politični dogodki.

+ O Ljeningovi smrti so poročali že nekateri časopisi. Vesti o Ljeningovi smrti pa še niso potrjene in so najbrže prezgodnje.

+ 40 milijonov kron za agitacijo in reklamo drž. investicijskega posojila je izdala belgrajska vlada, kakor je bilo ugotovljeno na seji finančnega odbora. Agitacija in reklama za državna posojila je sicer nujno potrebna, posebno v Jugoslaviji, kadar je na krmilu radikalno-demokratska koalicija, vendar je omenjena vsota sumljivo visoka. In kar je glavno: Vkljub agitaciji, ki je stala tako ogromne vsote, posojilo — ni uspelo. Uspelo pa ni, ker je bila na krmilu slaba vlada. Ne milijoni, marveč dobra, na zupanju delovnega ljudstva sloneča vlada je najboljša agitacija za drž. posojilo!

+ Odločen ugovor bo podal predsednik reške vlade dr. Zanella vsem državam. V protestu zahteva: 1. Povratek reške vlade, konstituentne in policije. 2. Odstranitev vseh tujecev, ki so prišli na Reko po letu 1918. 3. Italija plača storjeno škodo. 4. Nepri-znanje dolgov revolucionarnih vlad. 5. Upostavitve lake in drugih javnih zgradb. 6. Odstranitev vseh uradnikov, italijanskih državljanov.

+ Odločitve stališče baltskih držav nasproti Rusiji. Sovjetska vlada je bila predlagala baltskim državam skupno konferenco. Sedaj sta Finska in Letonija odgovorili na povabilo odklonilno. Finski ministrski predsednik je odklonitev utemeljil s tem, da nima — časa.

+ Ženska volivna pravica na Francoskem. Francoska poslanska zbornica je že 20. maja 1919. sklenila zakon, ki daje ženskam aktivno in pasivno volivno pravico. Zakon je nato prišel v senat, ki ga je odkazal posebni komisiji v pretres. Na tej točki je stvar ostala do danes. Sedaj je francosko žensko započelo veliko gibanje, da se vrašanje končno javno reši. 18. t. m. se je vršil na sorbounskem vseučili-

šču v Parizu pod predsedništvom rektorja Appella velik shod za žensko volivno pravico, ki se ga je vdeležilo nad 3000 oseb. Na shodu je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, ki poziva senat, naj čim prej potrdi zakon za žensko volivno pravico.

+ Za znižanje vojaških izdatkov na Češkoslovaškem. Češkoslovaško vojno ministrstvo je ustanovilo varčevalno komisijo, ki naj temeljito prouči vojno upravo in stavi primerne predloge za poenostavljenje in pocenjenje celega aparata. Komisija je takoj izdala poziv na pripadnike ministrstva in armade, naj vsak po svojem predvarku izdela predloge za varčevanje in jih pošlje njej. Te predloge bo komisija pri izdelavi svojih lastnih predlogov vpoštevala. Preosnuje se vojno ministrstvo in višja poveljstva, vse moči se bodo bolj izrabile, z denarjem in vsemi materialiami se bo kolikor mogoče varčno ravnalo. Vojaška uprava se bo smoteno decentralizirala, da se odpravijo nepotrebne pisarnje. Vse vojaške pisarne in ustanove se osredotočijo v lastnih poslopih. Na ta način upajo v nekaj letih znižati vojni proračun za 1 milijardo kron. Z l. 1924. se zniža vojaška službena doba na 18 mesecev. Češkoslovaškemu vojnemu ministrstvu načeljuje znani bivši državni poslanec Udržal.

Dnevni dogodki.

— Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja vsem svojim računometnikom, da se bode po odredbi ministrstva za pošto in brzojav z dne 18. marca 1922, št. 14.930 počeni s 1. aprilom 1922 začela obrestovata imovina na čekovnih računih pri poštni hranilnici v Sarajevu ter pri poštini čekovnih zavodih v Zagrebu in Ljubljani z 1.8 %.

— Stanovanjska kriza in varstvo najemnikov na Češkoslovaškem. Te dni se je vršil v Pragi velik javen shod, ki se je pečal s stanovanjsko krizo in varstvom najemnikov. Glavni govornik je bil mestni svetnik dr. Langer, ki je izvajal: V Pragi je glasom uradnih podatkov 4000 družin brez strehe, mnogo drugih družin stanuje po nezdravih, prenapoljenih stanovanjih. Vsled pomanjkanja stanovanj se je razvilo veliko stanovanjsko odušenje. Vsemu temu je mogoče od pomoči le z zidanjem novih hiš. Da se dčbe sredstva v to svrhu, je treba obdavčiti tiste, ki imajo udobna stanovanja, delavnice in trgovske lokale. Tako si je ustvarila stavbeni fond med drugimi državami Nemčija, ki pobira 50 odstotni stavbeni davek. Ta davek ji prinaša na leto 6 milijard mark, kar zadostuje za zgradbo 200.000 stanovanj letno, ne da bi bil prizadet državni proračun. Zakon o varstvu najemnikov se mora podaljšati najmanj za 5 let; sodniško deložirati se ne sme nihče, kdor brez lastne krivde ni mogel najti drugega stanovanja ali lokala. Najemnine se smejo zvišati le v toliko, v kolikor je to potrebno za vzdrževanje poslopih.

— Iz Trebnjega poročajo: Kakor do malega povsod tako smo imeli tudi v našem kraju lansko jesen slabo seneno letino. Marsikateri rep je moral iz hleva, ker ni bilo dovolj piče. Slednji kmetič je obdržal doma, kar je vzdržati moral za obdelovanje polja. A še to govedo, ki je ostalo pri jaslilih, trpi pomanjkanje. Mnogi krmijo s slamo, nekateri so pa tudi s slamo pri kraju ter gonijo živino že na pašo, dasi je komaj dobro izginila bela snežna odeja. Da ti siromaki sila težko pričakujejo toplejših dni, da bo po pašnikih in ob potih trava pognala, je jasno ko beli dan. Dežja imamo dovolj, zdaj si vsi želimo samo sonca.

— Iz Preserja. V neposredni bližini preserskega kolodvora stavi petorica kmetijskih veljakov parno žago, odkoder se bo po železn. tiru odpravljala les na postajo. Vse podjetje bo stalo lepe denarje, a se bo vsekako rentiralo. Kakor znano, imamo tod okoli lepe gozde. Zadnje dni smo imeli dosti, ali bolj rečeno preveč dežja. Cesta pri Notranjih goricah je pod vodo, kar se ni zgodilo že nekaj let sem.

— Plesalec na vrvi kot oče. V Parizu so zaprli akrobata Hanibala Mayerja, ker je trpinčil svoja dva sinova, stara 12 ozir. 13 let. Mayer je bil dvakrat oženjen in je imel 16 otrok.

— Za ohranitev narodne pesmi. Med istrskimi Hrvati se je začela akcija za ohranitev in poživitev istrske narodne pesmi med ljudstvom. Nanovo se izda Brajšova zbirka istrskih narodnih pesmi z napevi ter se še izpopolni z novimi izbranimi pesmami. Istrske hrvatske narodne pesmi so pravi biseri jugoslovanskega petja.

— Izseljevanje iz Nemške Avstrije narasča. Po uradni statistiki se je izselilo iz Avstrije v prekomorske kraje vsega vkup 5176 oseb in sicer: z Dunaja 1982, iz Nižje Avstrijskega 429, Gornje Avstrijskega 99, Štajerske 452, Koroške 102, Solnograške 25, Tirolske 25, Predarlske 189 ter iz Burgenlanda 1873. V Ameriko je šlo od navedenih števil 4157 oseb.

— Preganjanje tobakarjev se napoveduje na Češkoslovaškem. Železniško ministrstvo je v smislu obratnega reda nreno-

vedalo kajenje po kolodvorskih čakalnicah. Vsled kajenja se kviri oprava, a nad slabim zrakom se pritožujejo potniki nekadikeci. Železniško ministrstvo naznanja, da bo posvetilo večjo skrb tudi vozovom za nekadikece.

— Veleposestvo Maksimir in kmetje. Dokler je bilo posestvo Maksimir pri Zagrebu še last nadškofa, so okoliški kmetje obdelovali zemljo in spravljali ves pridelek zase, ne da bi jih kdo motil. Letos pa je to posestvo prevzela poljedelska fakulteta, kar je bilo kmetom tudi objavljeno. Ti pa so kljub temu prišli te dni in pričeli orati. Vlada je vsled tega poslala oddelek policije na kmetje, ki jih je po dolgem prerakanju odenala, voditelja pa zaprla.

— Tatvina v goričanski papirnici. Ana Lukančič, katera je ukradla v goričanski papirnici 148 kg papirja, je bila obsojena na deset dni zapora.

Ljubljanski dogodki.

lj Prijave tujecev. V interesu državnega gospodarstva bodo veljale od 1. aprila 1922 nadalje tri zglasilnice za prijave strank, tujecev, sprememba bivališča i. t. d. kakor je to predpisano za ljubljanski okoliš v deželnem zakoniku z dne 28. marca 1913, št. 13 30 p. r. Zgasilnice se bo prodajalo v Zglasilnem uradu policijskega ravnateljstva in po vseh polic. stražnicah v Ljubljani.

lj Skrivnostni kriminalni slučaj. 23. t. m. so delavci vevške papirnice našli pri zatvornici dva kosa človeškega trupla in sicer del noge in večji del stegna. Kosti so se držale mišice in koža ter so ležale v vodi kake 3—5 mesecev. Ti kosi so po mnenju strokovnjakov ostanki razvitega ženskega trupla. Naše kriminalne oblasti delajo s polno paro, da razjasne ta misteriozen slučaj.

lj Junaška zgodba ali poplačana ne-hvaležnost. Grdo ne-hvaležnost je doživel sinoči neki F. F., ki je gostil 7 visokošolcev in jim dobro plačeval za pijačo. Mesto da bi mu bili hvaležni, so ga pa na šentjankobskem mostu napadli. Junaški F. F. pa je ta napad z vso odločnostjo odbil in se pri tem pokazal tako izurjenega in spretnega, da je na lice mesta došli policaj našel samo še tri ne-hvaležneže, ki so ležali na tleh, dočim so ostali urnih nog zbežali v nočno temo.

lj Tatvica perila. Policija je aretirala neko Marijo Druškovič, ki je prodajala mokro rjuho zaznamenovano z I. K. 16. Komur je bila ukradena, naj se javi pri revirnem nadzorniku Žajdeli.

Naša društva.

lj Srbohrvatski tečaj za mojstre in pomočnike priredi kat. društvo rokod. pomočnikov. Vodil ga bo g. prof. Mazovec. Prične se v sredo 29. t. m. ob 8. uri zvečer v dvoranji rokodelskega doma. Kdor ga želi obiskovati, naj se takoj zgleda pri predsedstvu društva.

d Kako čitajmo knjige, pojasni gosp. Narte Velikonja v rak. krožku v četrtek 30. aprila zvečer ob 8.

d Ljudski oder. V nedeljo 2. februarja ob pol 8. uri zvečer ponovi Ljudski oder na splošno željo narodno igro s petjem »Deseti brate«. — Vstopnice se dobe v predprodaji v nedeljo, na dan predstave od 9.—12. ure dopoldne in od 3. ure popoldne do začetka predstave.

Gospodarstvo.

— Cene v sovjetski Ruski. Zadnje dni so bile registrirane na moskovski borzi naslednje cene: železo raznih vrst 1,000.000 rubljev (kjer ni navedena teža, je umeti ceno za 1 pud = 16 kg), valjeno železo 1,500.000 rubljev, tirnično železo 1,200.000 rubljev, črna pločevina 1,600.000 rubljev, bela pločevina 1,700.000 rubljev, jeklo: za stroje 2,000.000 rubljev, besemersko 1 milijon 200 tisoč rubljev, dobro kaljeno 3,500.000 rubljev, peresno jeklo 1,200.000 rubljev, vijaki 300.000 rubljev, žica v svitkih 900.000 rubljev, aluminijasta in jeklena žica 2,800.000 rubljev, med v ploščah 3,000.000 rubljev, med v palicah 2,800.000 rubljev, cin 3,500.000 rubljev, cink 650.000 rubljev. Plug stane 3,000.000 rubljev, brana 2,500.000 rubljev, grablje 185.000 do 200.000 rubljev. Velblodova koža se plačuje po 3,000.000 rubljev, ovčja koža po 2,200.000 rubljev.

Železničarjem.

VABILO NA ŽELEZNIČARSKI SHOD! Železničarji! Kljub temu, da je bil žel. koalicijski odbor na javnem shodu v Mestnem domu dne 23. marca t. l. obsojen in pozvan, da se loti nemudoma dela v ko-

rist železničarjem, se tovarišu Blažu Korošču ni zdelo vredno, da bi se na to oziral. Njegovi zavezniki v koalicijski se tudi ne ganejo. Ker vem, da me moji nasprotniki zaradi moje brezobzirnosti in odločnosti ne morejo prenašati, se mi je zdelo potrebno da se iz koalicijskega odbora sam prostovoljno umaknem, samo zato, da bi se v odboru delalo.

Toda, vse nič ne pomaga. Tov. Blaž Korošec hodi okoli in pravi, da se je koalicijska razbila. Straši železničarje, da bodo že videli, kaj bodo dosegli z Beltramom, če ZJZ noče biti z njim v koalicijski. Ker se zastopniki »Saveza« in uradniškega Udruženja ne ganejo, je jasno, da se obsojeni zastopniki v koalicijskem odboru, nočejo ozirati na resolucijo, ki jih pozivlja na resno delo. S tem hočejo voditelji organizacij, pod vodstvom tov. Blaža Korošca terorizirati celokupno železničarstvo. To postopanje je tem bolj neodpustljivo, ker se je zgodilo v trenutku, ko je treba med železničarstvom zaradi v nebo vpjiočih krivic, ki se nam gode, največje sloge in solidarnosti. Medtem, ko je en del železničarjev oropan državljanских pravic in svobode, drugi del pa se protizakonitim potom odpušča iz službe, vpokojuje ter brezobzirno premešča iz kraja v kraj kakor žoga, ko se za uveljavljenje službene pragmatike na merodajnih mestih še niti ne menijo, se tov. Blažu in njegovim zaveznikom ne zdi vredno, postaviti se odločno v bran proti tolikim krivicam in preganjanju.

Dolžnost me v vesti veže, da storim vse, da se prepreči in onemogoči tako početje tov. Blaža in njegovih zaveznikov. Zato sem se odločil, da sklicujem za v soboto 1. aprila t. l.

javen železničarski shod.

ki se bo vršil v Mestnem domu ob pol 8. uri zvečer, da si na tem shodu izvolite odbor, kateri edini bo imel pravico vas zastopati.

Na shod pridite vsi organizirani in neorganizirani železničarji, kjer izjavite, da vas nihče drugi nima pravice več zastopati kakor edino le tisti odbor, ki si ga boste sami na shodu izvolili. Dobro se pripravite s tem, da se že pred shodom med seboj razgovorite in predlagate na shodu izmed sebe samo take poštene in zanesljive tovariše, kateri ne bodo klečeplazili na merodajnih mestih, ki se ne bodo branili imeti javnih sej, ter o vsem delu javno obravnavati in biti pod vednim nazorstvom tistih, katere bodo zastopali.

Poskrbeti morate, da se shoda udeležijo samo železničarji, ker je na dnevnem redu zadeva, ki se samo železničarjev tiče.

Nadalje je treba, da skrbite na shodu za red in dostojno zborovanje. Nikdo naj ne moti nobenega govornika, naj se ne kriči in ne vpije, temveč naj se shod mirno in resno vrši, kakor je potrebno, da se pokaže medsebojna bratska sloga in edinost.

Tako se mirno, složno in sporazumno brez vsakega razburjenja izvoli odbor, ki bo edini pooblaščen zastopati celokupno železničarstvo namesto žel. pokrajinskega koalicijskega odbora. Tako bo solidarnost vseh železničarjev najbolje zagotovljena.

Upam, da se bo železničarstvo na ta način rešilo škodljivega početja Zveze jug. železničarjev in njihovih zaveznikov, ter da se bo začelo tako resno, složno, sporazumno in odločno delo, da bomo železničarji dosegli svoje pravice in se rešili zatiranja, preganjanja in krivic, ki se nam gode.

Prosim vse tovariše železničarje, da pridete vsi na shod. Posebej pa še prosim vse strojne in vlakospremne tovariše južne in državne železnice da obveste tovariše po vseh postajah tudi izven Ljubljane, da pošljejo na shod tudi izvenljubljanski železničarji svoje zastopnike.

Tovariši železničarji! Pokažite, da ste resni in odločni možje, ki se ne pustite terorizirati od nikogar ter se znate zastopati tudi sami, brez tovariša Blaža in njegovih zaveznikov.

Fr. Beltram.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«. Urednik in odgovorni urednik Franc Kromžar, Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Išče se tovarniški jermenar in sedlar

z dobrimi spričevali o enakem službovanju, kateri se razume na vsa v poštev prihajajoča dela. Ponudbe na bombaževo predilnico in tkalnico v Trzinu.

„Gazela“ milo se peni kot najboljšje toaletno milo.
 „Gazela“ milo je visoko procentno in zatogadelj štedljivo v porabi.
 „Gazela“ milo je popolnoma neutralno, torej perilu ne škoduje.
 „Gazela“ milo je v ceni brez konkurence.